המלצות ועדת האסדרה לקידום תזונה בריאה בישראל

21.11.16

משרד הבריאות
לחיים בריאים יותר

תמותה בישראל – גורמי סיכון

תזונה לקויה
5851 מקרי מוות
13.9% מהתמותה

השמנה
3704 מקרי מוות
8.8% מהתמותה

משרד הבריאות
לחיים בריאים יותר

עודף משקל והשמנה בישראל וקבוצות בסיכון

ילדים

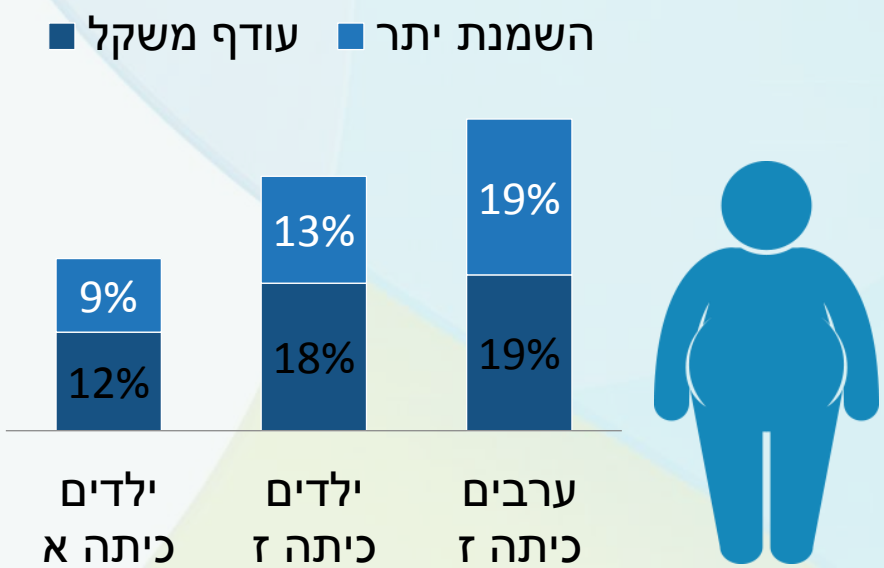

מבוגרים

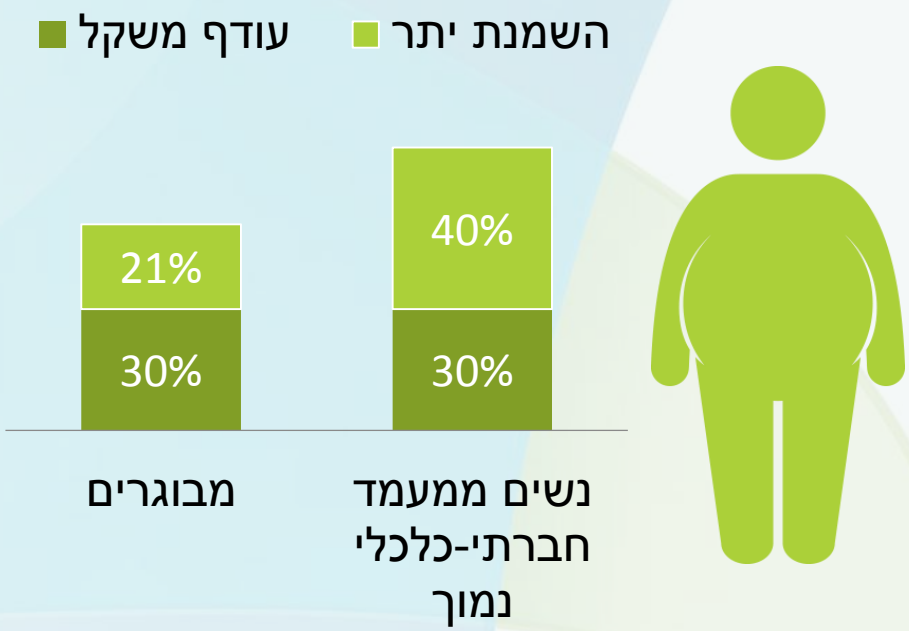

משרד הבריאות
לחיים בריאים יותר

** צריכת סוכר- OECD 2015

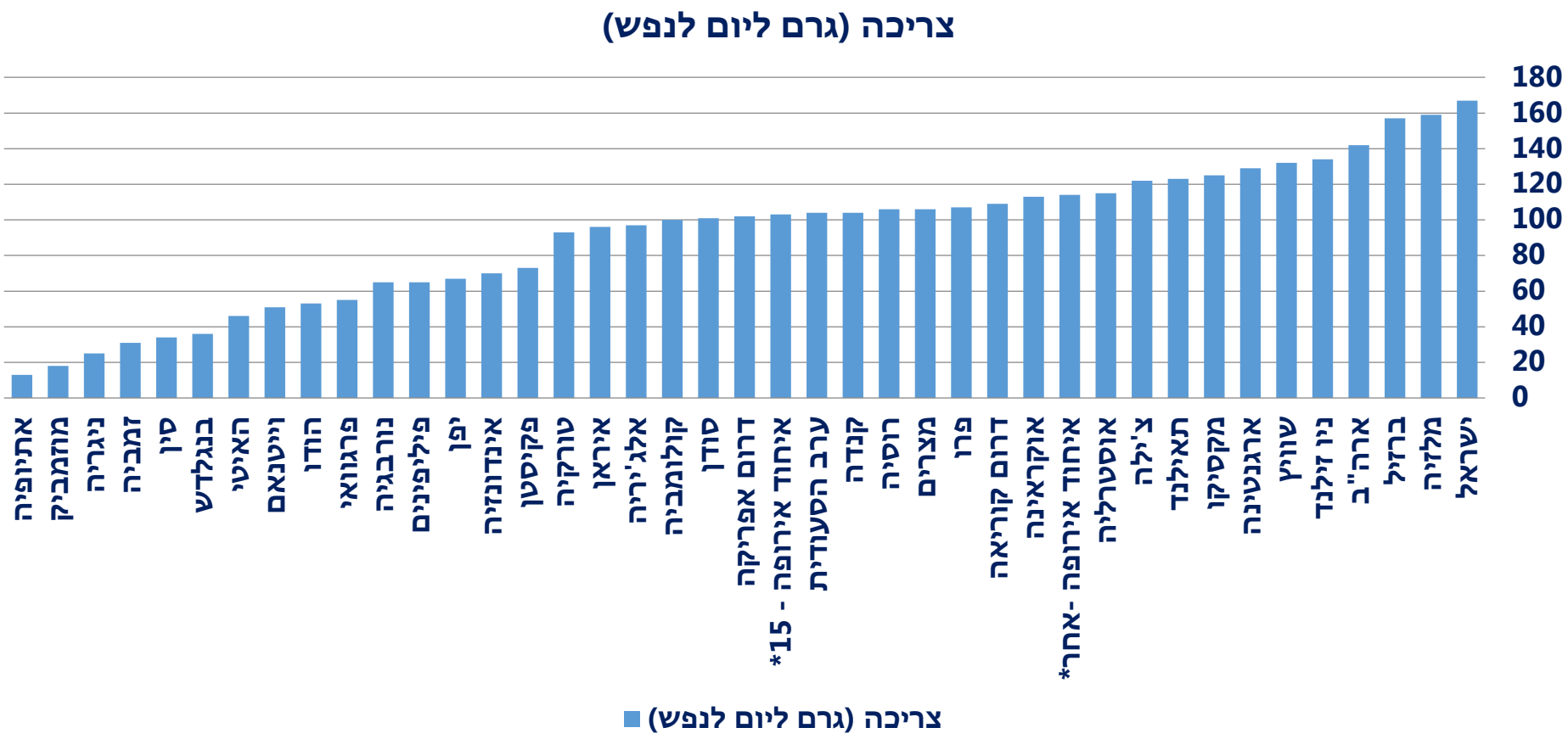

Sugar+
***HFCS – High fructose corn syrop*

סיבות מוות מובילות במדינות ה-OECD
2010-2012 (פרסום למ"ס נובמבר 16)

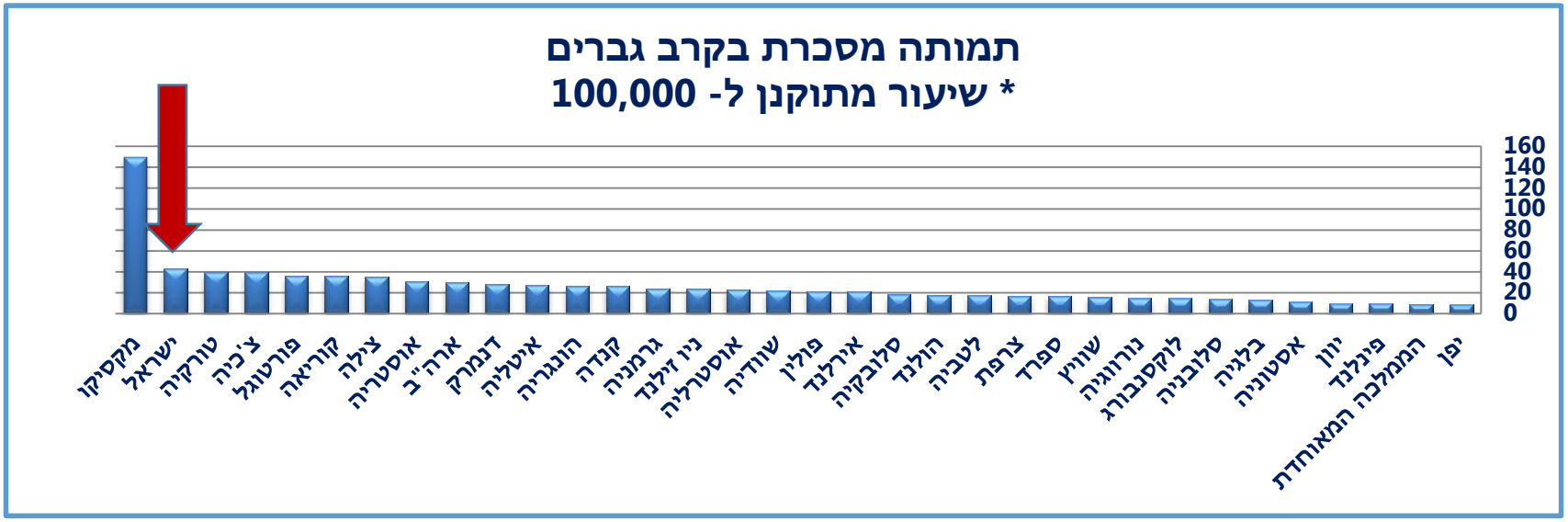

Drinking soft drinks daily

Adolescents' food habits: results of the Health Behavior in School-aged Children survey

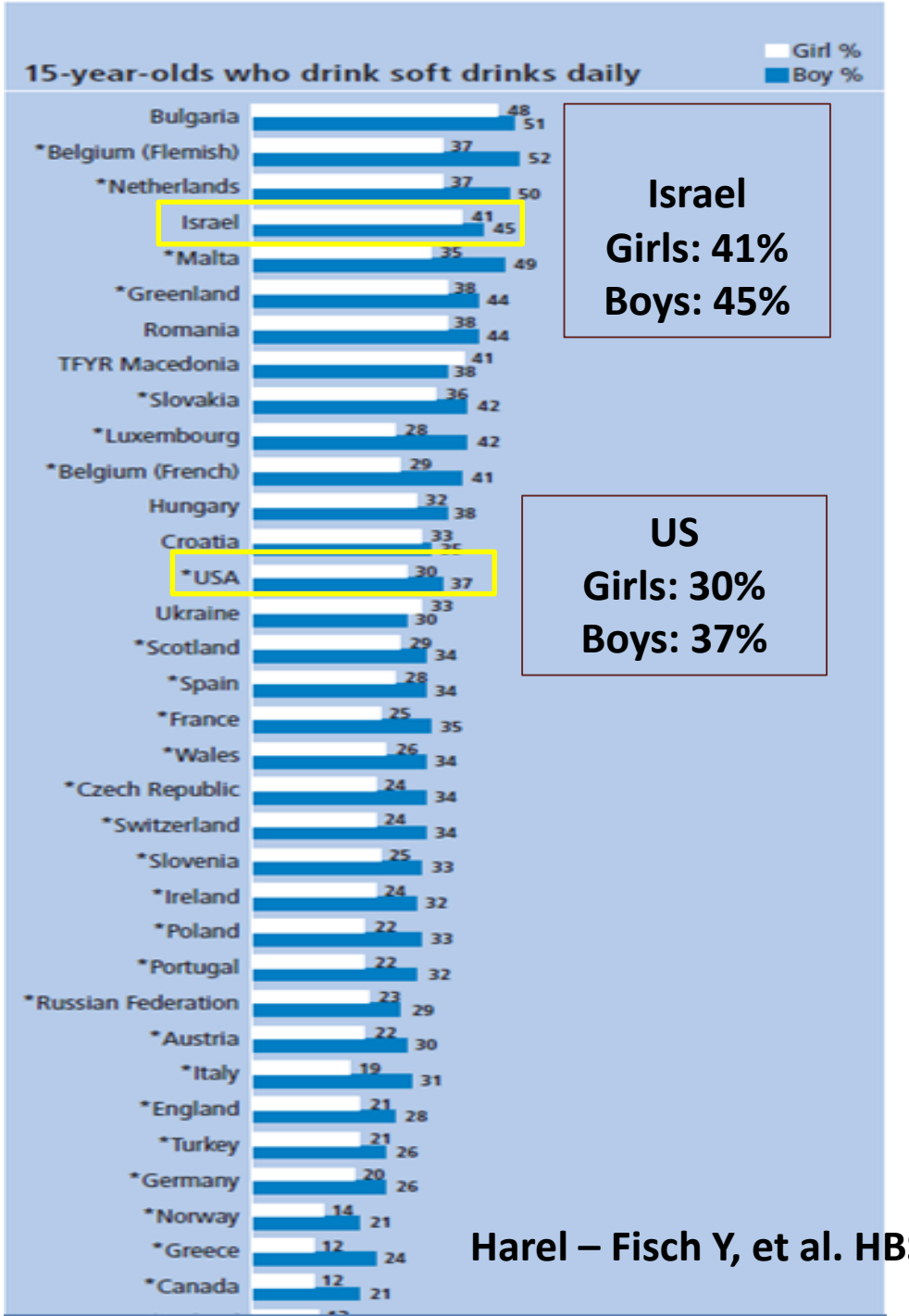

Israel
Girls: 41%
Boys: 45%

US
Girls: 30%
Boys: 37%

World average
Girls: 25%
Boys: 32%

Harel – Fisch Y, et al. HBSC survey, Bar Ilan University

שיעור תחלואת סוכרת בישראל בין השנים 2014- 2002 לפי מצב חברתי כלכלי*

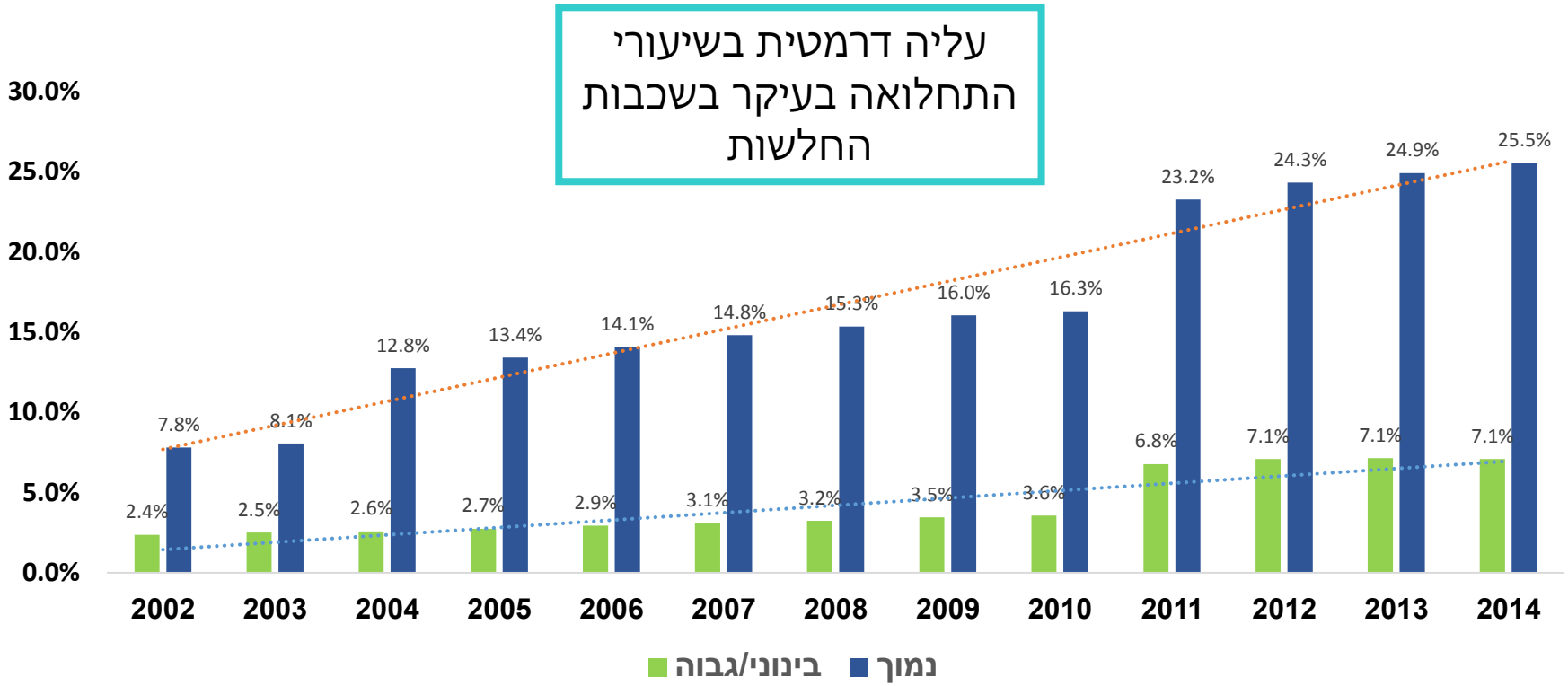

* מצב חברתי כלכלי מבוסס על זכאות לפטור מהשתתפויות עצמיות בקבלת שירותים (נקבע על ידי הביטוח הלאומי)
** בשנת 2011 חל שינוי באופן חישוב האלגוריתם להמצאות סוכרת והנ"ל הורחב וכולל בדיקות מעבדה

התכנית הלאומית למדדי איכות לרפואת הקהילה בישראל
NATIONAL PROGRAM FOR QUALITY INDICATORS IN COMMUNITY HEALTHCARE
المشروع الوطني لمؤشرات الجودة الطبية للصحة الجماهيرية في إسرائيل

משרד הבריאות
לחיים בריאים יותר

צריכת מלח- נתונים השוואתיים

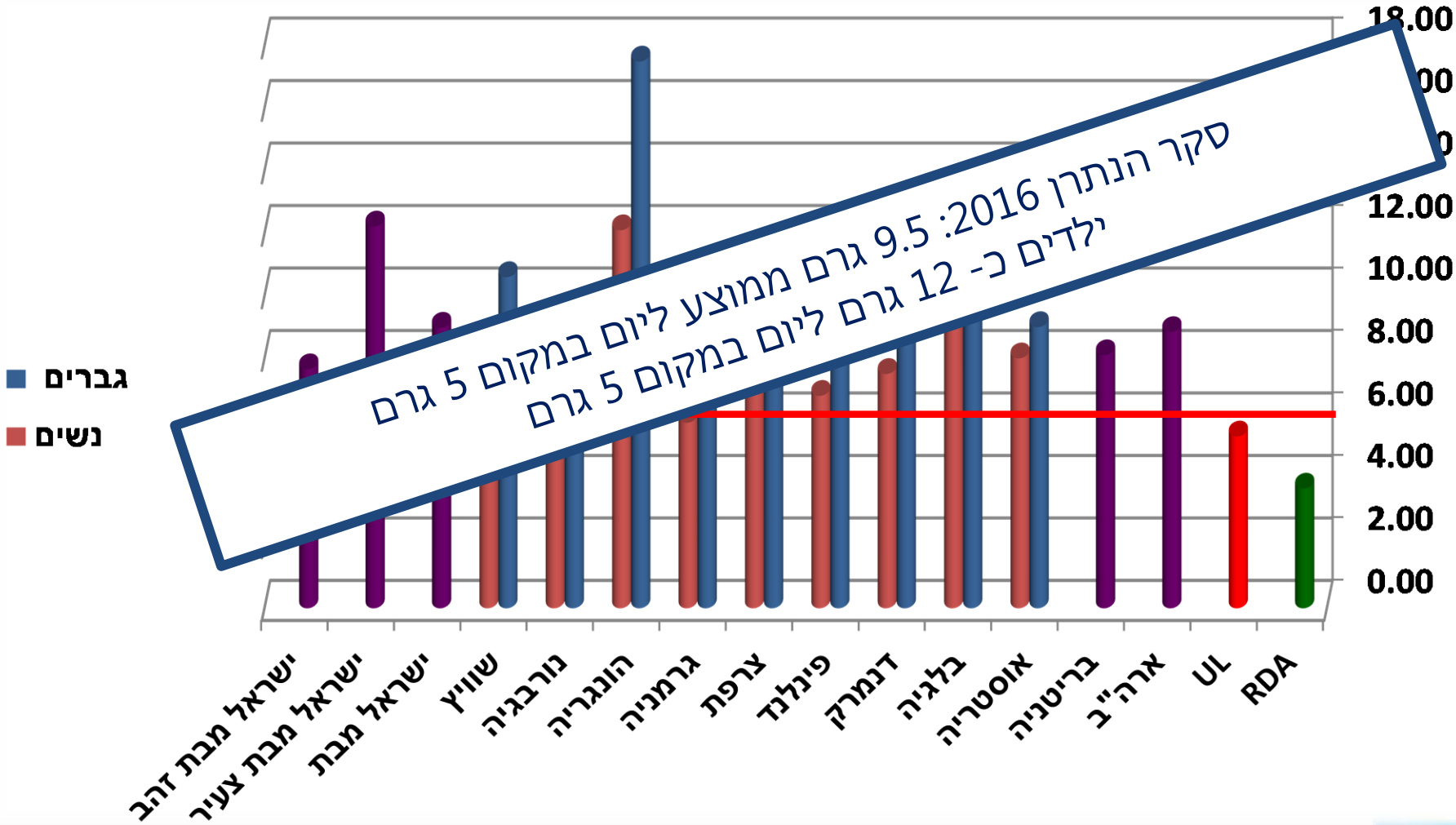

משרד הבריאות

השפעות כלכליות בישראל

השפעות כלכליות בישראל

9 מיליארד בשנה

הוצאות לטיפול על מחלות כרוניות

6 מיליארד הוצאות בשנה על השמנת יתר

הוצאות ישירות על חולי סכרת גבוה

ב-53% מחולה אחר

שני שליש מהעלויות הן עלויות עקיפות (אובדן כושר עבודה, ימי מחלה וסיעוד)

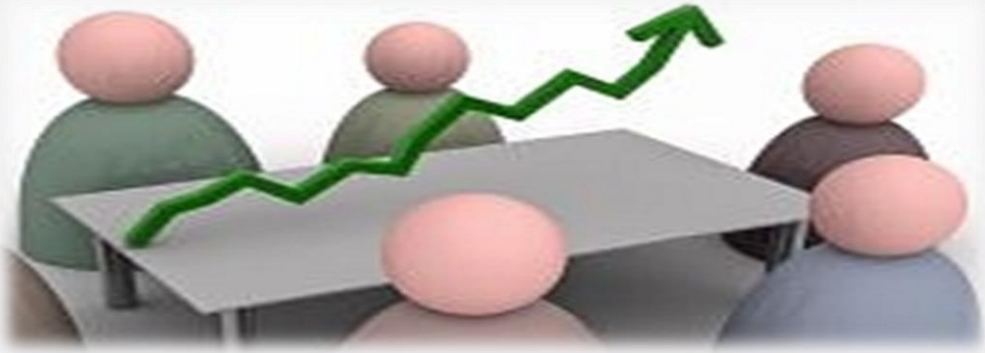

Source: Ginsberg G. ***Economic effects of interventions to reduce obesity in Israel***

משרד הבריאות

תוספת עלויות למערכת הבריאות

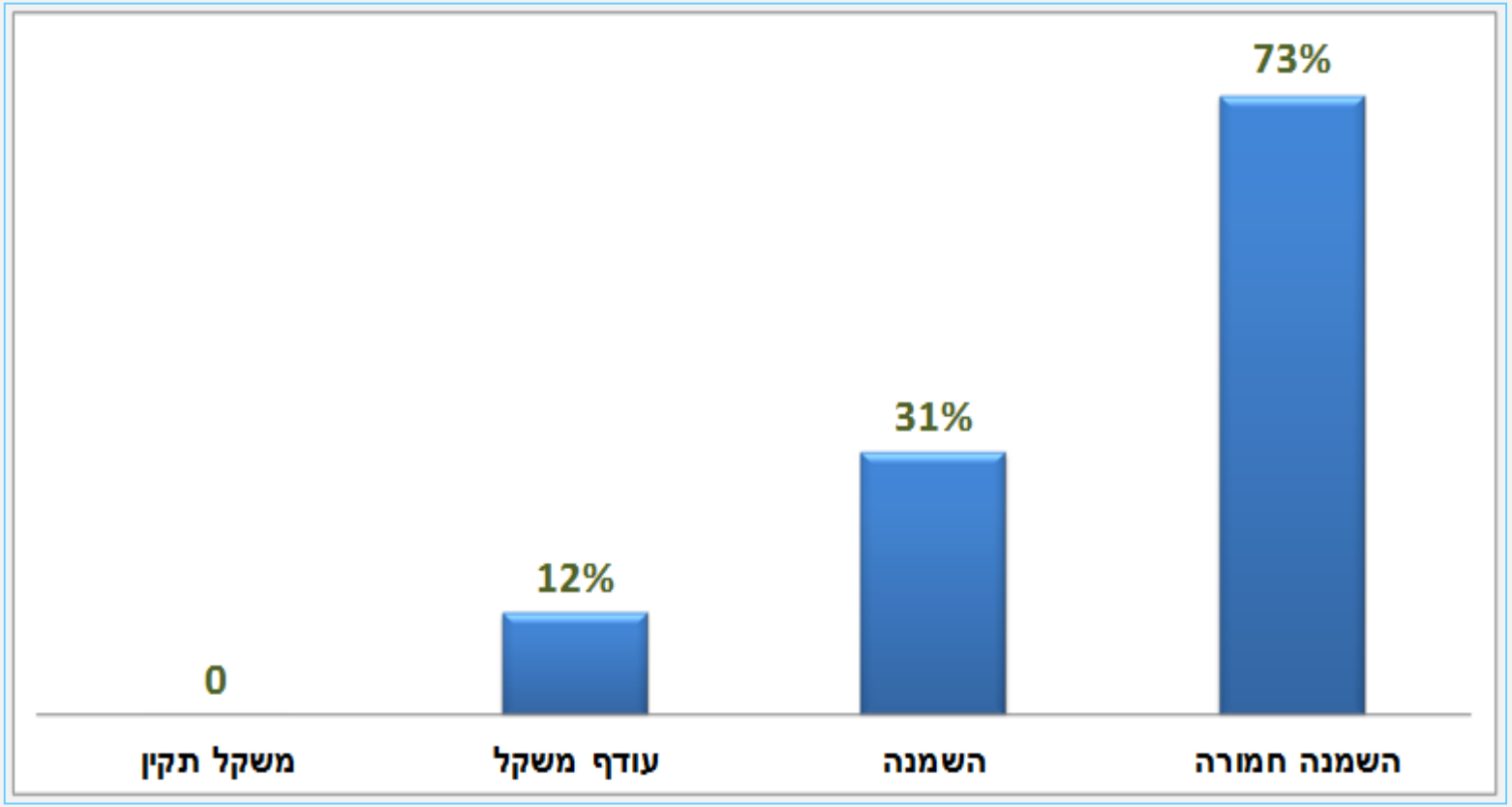

Source: Ginsberg G. *Economic effects of interventions to reduce obesity in Israel*

מה מבוצע בעולם?

ארגון הבריאות העולמי שם את המניעה והטיפול בהשמנה על המפה ב- 2016

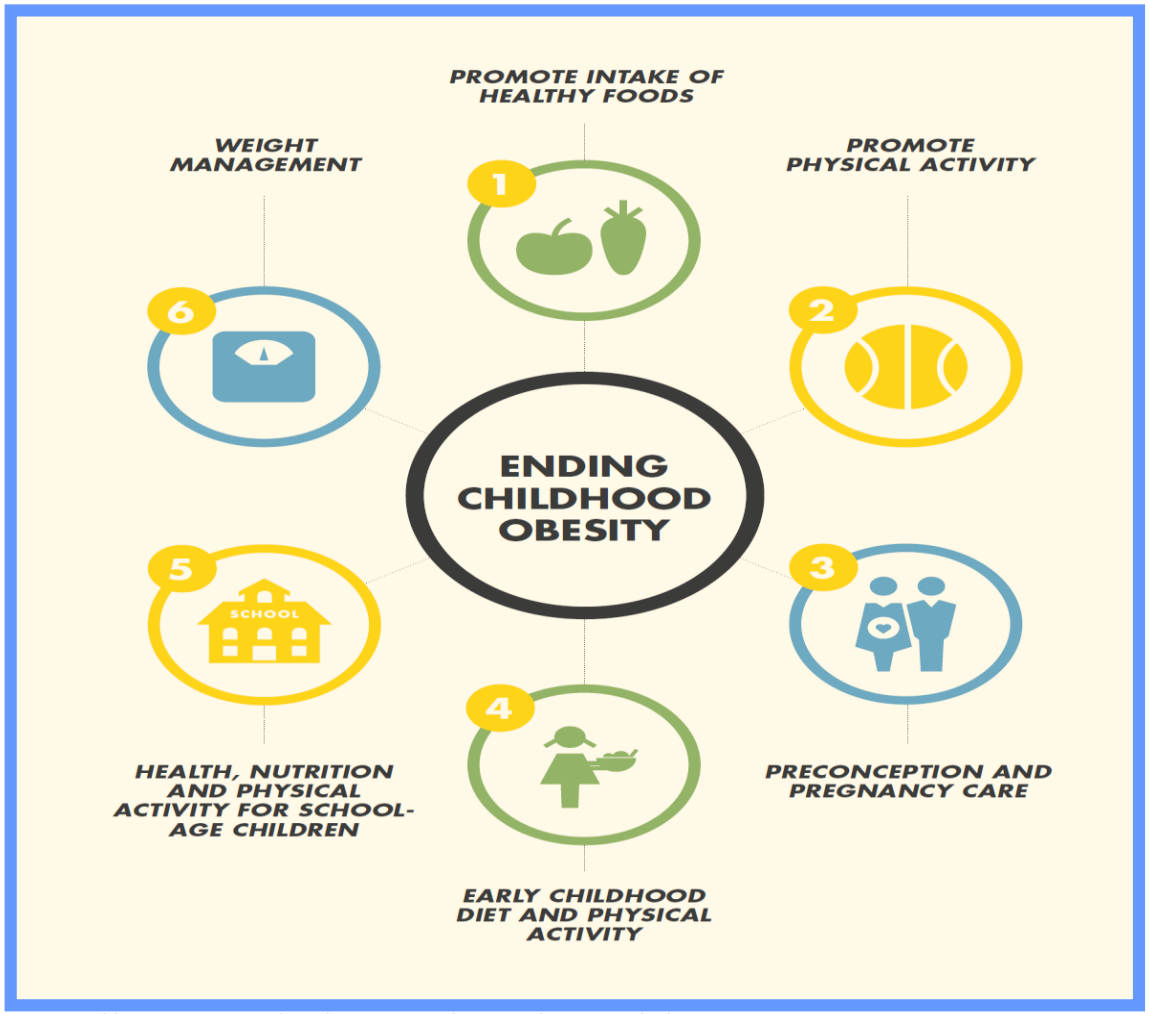

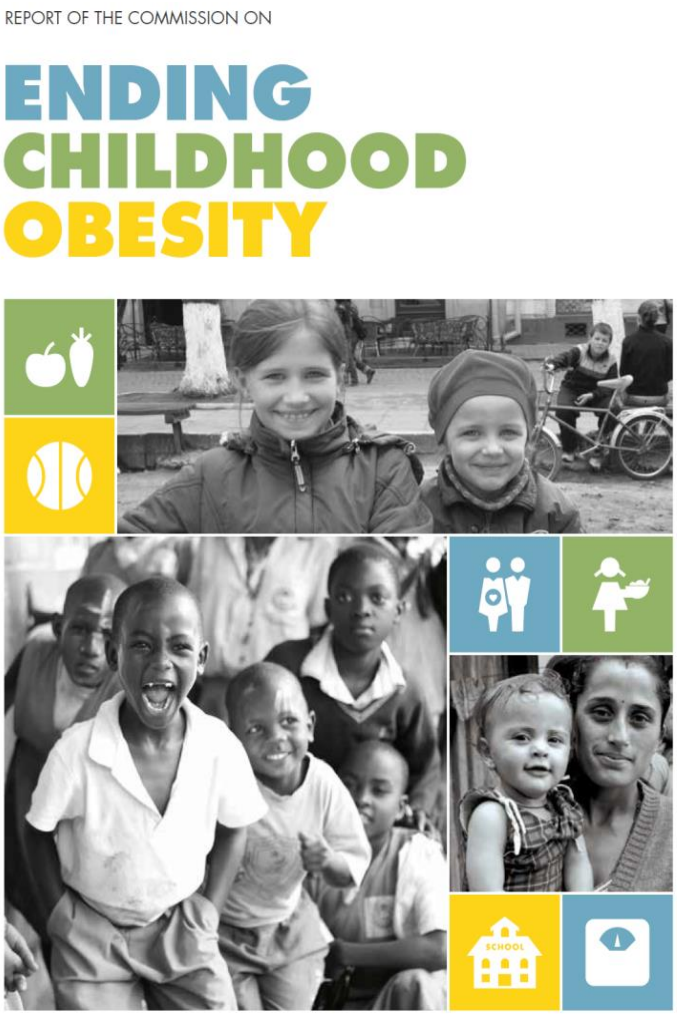

http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/204176/1/9789241510066_eng.pdf

שיתוף ציבור

שיתוף ציבור

מיילים

תגובות באתר משרד הבריאות

* קבוצות מיקוד

פייסבוק

הודעות קוליות

קבוצות מיקוד :אום אל פאחם, בני ברק, באר שבע חולון, תל אביב ובאקה אל גרביה

מה הציבור מצפה ממשרד הבריאות ?

סימון בחזית האריזה לקבלת החלטה מהירה במעמד הקניה

רה-פורמולציה

אסדרה של נושא הפרסום והתוכן השיווקי המסחריים

שימוש בכלים כלכליים להנגשת מזון בריא

מערכת החינוך כשותפה המאפשרת הזדמנויות לתזונה בריאה יותר

קידום תזונה בריאה באמצעות מערכת הבריאות (קופות, טיפות חלב)

מידע אינפורמטיבי שיפוטי (סימון מזון מזיק או בריא)

פיקוח על הרכבי המזון כך שיהיו יותר בריאים (פחות מלח, סוכר ושומן טרנס וכו')

מניעת פרסום של מזון מזיק והסבר על פוטנציאל הנזק מצריכתו העלאת המודעות לצריכת מזון בריא

הוזלת מזון בריא סבסוד פיקוח מחירים, מיסוי מזון לא בריא.

אסדרת החינוך התזונתי אכיפה ופיקוח על תזונה בריאה במוסדות החינוך.

יעוץ וטיפול תזונתי בקופות החולים טיפת חלב מרפאות לבריאות האשה

היוועצות עם מומחים
במסגרת ועדת אסדרה

היוועצות עם מומחים

1. פרופ' רונית אנדוולט – מנהלת המחלקה לתזונה, משרד הבריאות,
2. פרופ' איריס שי – חוקרת תזונה בן גוריון
3. פרופ' איתמר גרוטו – ר' שירותי בריאות הציבור
4. פרופ' אורן שיבולת – מומחה למחלות כבד איכילוב
5. ד"ר שירה זלבר שגיא – דיאטנית וחוקרת באוניברסיטת חיפה
6. גב' רונה שפר – דיאטנית ניהלה את תכנית המלח
7. ד"ר ארון ריבס- סוציולוג חוקר בבית הספר של מדעי הפוליטיקה וחקר השוויוניות, לונדון
8. פרופ' איתמר רז – יו"ר המועצה הלאומית לסוכרת
9. פרופ' דן אריאלי – מרצה בעל שם עולמי בתחום כלכלה ההתנהגותית, אונ' דיוק ארה"ב
10. פרופ' אלי סומך – יו"ר איגוד רופאי הילדים
11. מר רן רבן , חוג לתקשורת אונ' ת"א
12. פרופ' מריון נסל – מומחית בעלת שם עולמי - תזונאית חוקרת מארה"ב
13. פרופ' ברי פופקין- מומחה באפידמיולוגיה, בעל שם עולמי לאסטרטגיית קידום בריאות.
14. פרופ' נורית גוטמן – מומחית לתקשורת ושיווק חברתי
15. גב' מקנה – מרצה מטעם התעשייה מחברת "מקנזי".

המלצות ועדת האסדרה ושיתוף הציבור

המלצות ליבה

- ✓ סימון בחזית האריזה אינפורמטיבי ושיפוטי
- ✓ מניעת שווק והגבלת פרסום מזון מזיק לילדים
- ✓ רה פורמולציה
- ✓ הנגשה כלכלית של מזון בריא

מענה משולב

המלצות נוספות

- ✓ בחינת עידוד יצרנים קטנים ובינוניים לייצור מזון בריא
- ✓ תמיכות ותמרוץ מענקי מחקר לעידוד ייצור מזון בריא
- ✓ מזון בריא לאוכלוסיות המוחזנות על ידי המדינה ובמפעלים גדולים.
- ✓ חינוך תזונתי והסברה לאומית

סימון בחזית האריזה שיפוטי

דוגמה לסימון- הלוגו הסופי יקבע לאחר התייעצות עם הציבור

סימון בחזית האריזה שיפוטי- אדום

סימון מזון אדום אוניברסלי ל 100 גרם מוצר מוצק או נוזל
ערכי הסף המחייבים סימון

ל 100 גרם מוצר	שלב 1* ינואר 2018	שלב 2 יולי 2019	שלב 3 דצמבר 2020
מזון מוצק			
נתרן במ"ג	800	500	400
סך סוכרת בגרם	22.5	15	10
סך שומן רווי בגרם	6	5	4
מזון נוזלי			
נתרן במ"ג	100	100	100
סך סוכר בגרם	6	5	5
סך שומן רווי בגרם	3	3	3

*** אפשרות להארכה של עד שישה חודשים - באישור שר הבריאות**

משרד הבריאות

סימון בחזית האריזה שיפוטי- ירוק

בניית פרופיל תזונתי בריא למזונות לפי קטגוריות מוצרים דוגמת סימון אפשרי בריא על הלחם

בכל העולם סימון חיובי הראה שינוי בידע והתנהגות רכישה של הצרכנים וכן רה-פורמולציה של תעשיית המזון (עשרות מחקרים).

משרד הבריאות

סימון אינפורמטיבי

סימון אינפורמטיבי באריזת המוצר מאחור באמצעות
הגדלת /הבלטת הגופן של רכיבי התזונה:

קלוריות – קק"ל/100 גר'
שומן רווי - גר'/100 גר'
נתרן – גר'/100 גר'
סוכר – יסומן במספר כפיות /100 גר'

משרד הבריאות

מניעת שווק והגבלת פרסום מזון מזיק לילדים

<u>הגבלת פרסום מזון מזיק לילדים</u>
באמצעי המדיה השונים דיגיטלי/ טלוויזיה/ שלטי חוצות/ בקולנוע, תוכן שווקי ועוד כמקובל במדינות המפותחות.

משרד הבריאות

רה- פורמולציה

- ✓ שימוש בסימון ירוק ואדום בחזית האריזה כאמצעי לקידום ועידוד התעשייה לביצוע רה- פורמולציה במזון.
- ✓ שינוי הדרגתי על מנת לאפשר לתעשייה להיערך לרה- פורמולציה וכן לאפשר שינוי הדרגתי בדפוסי צריכה של הציבור.
- ✓ הקמת צוותים מקצועיים להמשך עבודה על הפחתת המלח, סוכר ושומן רווי.

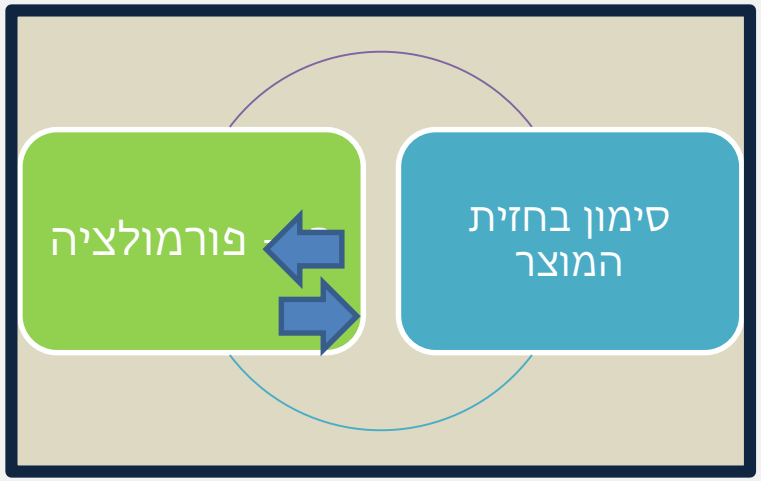

עידוד פיתוח וייצור מזון בריא

- ✓ הקמת ועדה לעידוד יצרנים קטנים ובינוניים לייצור מזון בריא בראשות ראש שירותי בריאות הציבור לנושא בהשתתפות נציגי:
  - בריאות
  - אוצר
  - כלכלה
  - שלטון המקומי
  - תעשיה
- ✓ בחינת תמיכות ותמרוץ מענקי מחקר לעידוד ייצור מזון בריא בהובלת מדען הראשי של משרד הבריאות בשיתוף כלכלה, אוצר, חקלאות ומדע.

משרד הבריאות

הנגשה כלכלית של מזון בריא

- לחם מדגן מלא תחילה.
- קידום הסבת הפיקוח מהסל הנוכחי לסל מזון בריא.

מזון בריא לאוכלוסיות המוזנות על ידי המדינה ובמשק

קידום תזונה בריאה במשרדי ממשלה, משרד הבריאות, משרד החינוך, צה"ל, משטרה, שב"ס, ובקרב מעסיקים גדולים במשק.

- ✓ חידוש שולחן עגול עם המוסדות הממשלתיים לתזונה בריאה מונגשת לאוכלוסייה והעברת קוים מנחים על ידי המחלקה לתזונה.

- ✓ פגישה בראשות שר הבריאות עם תעשיינים ומעסיקים מרכזיים במשק: תעשיה אוירית רפאל, טקסטיל וכו' לטובת קידום הנגשת מזון בריא לעובדים.

משרד הבריאות

חינוך תזונתי והסברה לאומית

- חינוך תזונתי מגיל הטף, בסיוע משרד הבריאות - יצירת ערכות הדרכה חדשניות מותאמות גיל ואוכלוסייה.

- הצעה למשרד החינוך לקדם שעת חינוך תזונתי אחת לשבוע למשך סמסטר כל שנה על ידי תזונאים לאורך הילדות.

- תוכנית הסברה מתכללת בדגש על הסבר על התו בחזית האריזה ובחירה מושכלת של תזונה "ים תיכונית"

משרד הבריאות

תודה על ההקשבה